

Posudek magisterské diplomové práce

Emila Macury

Židé na Těšínsku přelomu 19. a 20. století

Emil Macura se ve své práci zabývá životem Židů na Těšínsku konce 19. a počátku 20. století, a to v jeho nerůznějších aspektech. Práce má 98 stran a je opatřena bohatou obrazovou přílohou. Student pracoval na daném tématu s velkým zaujetím, což se skutečně pozitivně projevilo na kvalitě předloženého výsledného zpracování. Práce se konsekventně soustředí na vymezené téma, tj. těšínské knížectví v jeho historických hranicích, Jablunkovsko na východě, Bielsko na severu, Bohumínsko na západě a Frýdecko na jihu. Velmi koncizním způsobem pojednává o počátcích židovského osídlení v regionu, aby záhy přesunul těžiště svého pojednání na již zmíněný konec 19. a počátek 20. století. Student si všímá účasti Židů na industrializaci Těšínska a s ní spojených demografických změn v podobě přistěhovalectví z Haliče. V této souvislosti se autorova práce vyznačuje uváděním přesných faktografických údajů, což je chvályhodné. Autor si je vědom širších společenských a kulturních změn, kterými procházeli Židé v celé střední Evropě v uvedené době, mezi které patřila asimilace či jazyková a kulturní identifikace s němečtvím. Toto Emil Macura vhodným způsobem spojuje s reáliemi těšínskému regionu, jeho mnohonárodnostním charakterem a napětími, které z tohoto vycházely. V této souvislosti Macura věnuje jednu kapitolu antisemitismu na Těšínsku, přičemž vyzvedává postoj luterského kněze a poslance rakouského parlamentu, Theodora Haaseho, který s tímto fenoménem bojoval a kterého tak můžeme zařadit po bok T.G. Masaryka. Velkou kapitolu Macura věnuje vlastnímu Těšínu a životu Židů v něm od 18. století. Opět si všímá jejich postavení mezi polskou většinou a německou menšinou ve městě. Detailně referuje o náboženském životě, jeho institucích i ideové rozmanitosti uprostřed vlastního židovského tábora ve městě. Obzvláště pak přihlíží k situaci po roce 1920, kdy část města na pravém břehu řeky Olzy byla přičleněna k Polsku a levá k Československu. Zbytek práce student věnuje dějinám židovských obcí v Třinci, Jablunkově, Skoczowie a Ustroni. Poslední kapitola představuje pojednání o spolkovém životě těšínských Židů.

Je nutné ocenit poměrně rozsáhlou bibliografii, kterou Emil Macura použil při zpracování daného tématu. Mezi nimi je řada polských nebo i německých titulů. Prokázal tímto svou jazykovou zdatnost.

Práce nevykazuje žádné významné formální nedostatky, vyjma několika stylistických či jazykových přehmatů. Po obsahové stránce mohl student zahrnout i další části Těšínska, Bohumín nebo Orlovou a pojednat o životě Židů v nich.

Práci Emila Macury hodnotím známkou „výborně“ (1) a tímto jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Jílovém u Prahy, 12.9. 2009

Mgr. David Biernot, Th.D.

